

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

MEMOFISH Proiect, eMS ROBG-420

STUDIU AUDIOVIZUAL ÎN TEREN AL COMUNITĂȚILOR TRANSFRONTALIERE DE PESCARI

INTERVIU

Ion Pirone, Mostiștei / Gălățui

www.interregrobg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Romana

Bună ziua! Vă mulțumesc foarte mult că ați primit să vă întâlniți cu noi!

Bună ziua! Nu e nici un fel de problemă î-mi face plăcere. Bulgarii sunt prietenii noștrii, așa că nu e nici un fel de... din contra - ne face plăcere. Ne-am împacat bine și ne împăcăm bine, dar fiind și sângerile nostru care vine de acolo, din Bulgaria, așa că mergem înainte.

Vă rog să vă prezentați - cum vă numiți, câți ani aveți, de unde sunteți!

Pirone Fion mă numesc, am 72 de ani, am înființat o organizație de pescuit conform normelor care vin de la UE din 2006, am 52 de pescari care sunt pe traseul ăsta de la Chiciu până la km 452. Pescuim în zonele unde ne convine și unde sunt mai aproape, nu mergem până la Giurgiu, pentru că n-are apă. Noi suntem patru organizații pe județul ăsta Calaraș, dar eu sunt din zona asta - de la Chiciu, până la km 452. Pescuim împreună și cu bulgarii, care nu ne deranjază cu nimic și nu ne-au deranjat niciodată. Sunt probleme de ale noastre de pescarie, la care ne ajutăm, ne împrumutăm, pentru că Dunarea este o apă care e împrevizibilă. Pescuești acum și peste o oră poți să te agăți - cine știe. Sunt lucruri ascunse care nu vezi și ne ajutam unii cu alții. Așa este normal. Așa vedem noi că nu e problemă. Nu știi dacă e. Ne mai deranjază când vin conducătorii noștrii în special românii de la poliția de frontieră, care zice că de ce stăm de vorbă cu colegii noștrii la bulgari. Dar ne ajutam unii pe alții - nu sunt probleme deosebite, dar asta este viața și societatea.

De când sunteți pescar?

Sunt pescar din 1986.

Cine va învățat să pescuiți?

Tatăl meu a fost pescar. Din Bulgaria, de la Tutracan. A venit odată cu refugiații din 1940. A venit în România, le-a trimis în Deltă. În Deltă n-a vrut să stea, pentru că el, dacă a pescuit în zona asta aici a Calarasului s-a instalat în baltă aici și ne-a adus și pe noi, ca să fim aproape de locurile, unde s-au născut.

Aveti barcă, probabil?

Am barcă, sigur. Barca este un pic mai încolo.

De unde aveți barcă? E posibil un pescar sa moștenească barcă de la tatăl său, de exemplu?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Am avut barcă pescărească care a fost făcută tot de un bulgar, care se află aici în Călăraș - marangoz, cum se zice în termenul științific, însă acum, problemele care sunt, că nu se mai găsește catran, nu se mai găsesc anumite pentru îmbarcațiunile de lemn, și mi-am luat o barcă de fibră. Este o barcă de fibră care aici în zona noastră sunt de cat trei bărci. Este după un model olandez - înțelegeți, pentru ca o barcă trebuie să fie cu crivace. Crivacele sunt coastele care sunt de la barcă. Eu am comandat-o așa cum mi-am dorit. Mă simt foarte bine. Am motor de 15 cai, că nu mai merge să tai și să înlocuiești cu arame, sau "babaici", cum îi ziceau în termenul la Bulgari - „babaici“. Așa le spunea lumea în Bulgaria.

Ați spus că în trecut au fost "marangozi". Acum cine face bărcile din fibră?

Aici în oraș nu mai face nimeni. Singurul, care facea bărci din astea din fibra, este plecat în Olanda. Numai face, decât sunt din astea, care repară. Marangozi din astea, așa numiți, marangozi, dar- mă rog.

Câte persoane încap într-o barcă și cât pește?

Peștele, dacă ar fi să o umplu cu pește, încap în jur de o tona. Da. E barcă cu 24 de crivace, de 7 metri lungime, are 1 metru și 20 latime, are adâncime 70. Nu era cazul să vă spun asta, dar eu am fost, am vizitat la Tutracan fabrica de ambarcațiuni de la Tutracan. Acolo e un inginer, care vine mereu aici la Chiciu, are ponton aici la Șilistra.

Care sunt obiceiurile de a se merge la pescuit - singur, sau în perechi?

Nu, singur - mai puțin, rar, foarte rar. La pescuit se merge în doi.

Ce face fiecare în barcă?

Într-o barcă- unul trage la rame și unul dă drumul la plasă.

Mereu e așa, sau se schimbă?

Ne schimbăm. Unul poate să meargă acolo, unul dincoace la rame. Nu este o lege, ăla, care trage la rame să tragă toată viața. Nu.

Cum se împarte captura între persoanele, care au pescuit într-o barcă?

Când mergem la pescuit, mergem numai doi. Când mergem la plimbare, mergem 6. Așa că - la plimbare, nu la pescuit.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Unde pescuiși dvs. Unde este zona voastră de pescuit?

Noi circulam de aici și până la sectorul meu de la asociația mea este aici de la gura Borcei, un pic mai la vale, un pic, și pot să mă duc până la Giurgiu.

Au denumiri speciale locurile pe Dunăre, acest, de exemplu? Aici, unde suntem noi, cum se numește locul?

Șigur. Aici este zona de Chiciu. Mai sus este zona de 90, zona 94, unde avem... eu am anumite sectoare, unde pescarii mei pot să rămână, adică, suntem arondați și pe mai mulți kilometri, unde putem să lăsăm barca acolo, ambarcațiuni, vine, eventual, ceii, cu care avem contract cu ei de la magazine, vine și ia peștele, dacă avem pește mai mult. Dacă nu- peștele se... noi îl valorificăm la magazîne. Avem contracte cu magazinele, magazinele au mașini autorizate cu frig și vine și ia peștele. Alte denumiri... Bine, la vale sunt mai multe denumiri, aici la deal denumirile le-am făcut noi, înțelegeți, le-am format noi. Este aici la Mатуșița, sunt denumiri care erau după vremuri, înțelegeți. Aici la deal sunt mai puțin pentru că și pescarii, care au pescuit aici în zonă, nu le-au dat denumiri prea multe, pentru că pescuiau foarte puțin. Cel mai mult se pescuiește la vale. E Iordan Călin, e Plosca, în sfârșit, sunt denumiri din astea acolo la cetate, unde eram. Aici sus - mai puțin. Mai puține denumiri din astea, care erau între oameni, dar dacă ai sector de granița - nu au. Denumirile au fost mai puține.

Numai cu o propoziție, ultima propoziție. Am înțeles, mulțumesc! Ați auzit despre superstiții între pescari pentru a avea mai bună captură?

Părinții mei ne au învățat meseria de pescarie. Eu, meseria mea de bază, sunt mecanic. Sunt maestru mecanic în transport, dar dacă în casă am văzut toată ziua de asta, acum lucrez ce fac scule de pescuit. Se face foarte puțin așa ceva. Iar pescarii, îmi amintesc de la bătrâni, că ei veneau, plecau de la Tutracan la vale încoace și pescuiau cu niște scule, care acum nu se mai practică. Erau orii, oria este o plasă, care este în formă de sac, înțelegeți, și asta se ținea într-o cordiță de aia în degete, indiferent că e iarnă, că era frig, că înghețau mâinile - nu conta. Și în momentul când peștele intra în asta, în momentul ăsta trebuia să trag. Căpturile cele mai mari, care le-a prins tatăl meu și eu, a fost morn de 300 de kg.

În ce an a fost asta?

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Asta a fost în 82. Dar atunci eu am prins în 92 un morun de 100 de kg în zona asta aici. Dar somn și cele pești care sunt mai mare, am prins un somn de 110 de kg. Și se prinde și acum. În fiecare an eu am prins. În anul acesta am prins unul de 75 de kg.

Este vreun ritual ca să se prindă pește mai mare?

Ritualul, care este, în momentul, în care vîi cu el, eu fac în stil cobiliță, înțelegeți, îi dam gaură la coadă și îi băgam pe cap și el vine și îi punem înca două bețe - unul aici și unul la... și îl aducem aici. Ne-am facut poze, le am facut...în sfârșit, nu se prinde în fiecare zi așa ceva. E întradevăr, până îl aduci și îl urci în barcă, e o tehnică, care...poți să-l lași în apa, să se duca să-și vadă de treaba lui, dacă nu stii cum sa-l prinzi, înțelegeți, și... Probleme de astea, care sunt. Mai sunt pești, care le-am scăpat și... asta este viața - riscul meseriei. Ce să facem.

Care sunt denumirile plaselor? Cine le produce?

E "setca", "ava", "vintire", astea sunt. Mreji de oblețe, sunt o serie întreaga de denumiri din astea, care se folosesc și la bulgari, nu numai la noi. Aceleași denumiri, care sunt la noi. Sunt, probabil împrumutate de la ei în zona asta la noi. În Deltă se numesc altfel. Înțelegeți, sunt astfel de scule, dar la noi e aceeași denumire, care e la bulgari, este și la noi, pentru că ne împrumutăm unii de la alții.

De unde învață omul să impletească plase?

A, e grav. Din 52 de pescari, care îi am, în jur de 10, care stiu sa împletească. Restul, n-are nici o treaba. Din lipsă de servicii, s-au făcut pescari. Eu vă spun o treabă cinstită și care este realitatea. Dar, ca să împletească, sau să repare o setcă, afară de mine, aici, cel puțin în zona...nu cred. pentru că nu știu. pentru că eu, când vin la mine și văd cum se face...ne agățăm la butun, la... se fac găuri mari. Eu iau și le refac, nu pot sa cumpăr, pentru că asta am moștenit de la cel bătrîn. Am avut și tata, am avut și verișori, care au fost pescari și au murit mai încoace, și am învățat de la ei. Și î-mi aduc aminte de când eram copil și mă duceam în Balți, bine, nu e cazul sa intrăm în amănunt, pentru că n-are rost, dar acolo mergeam și puneam, se vîna cu fel de fel de scule, acolo e înnavodu. Puneam pe pelie, puneam...problem, care n-are rost sa le discutam aici. Pentru ca nici la ei nu mai sunt bălți, ca să se ducă să pescuiască.

Ce pește se pescuește mai rar?

Mai rar? Cel mai rar se prinde sturionul, care nu e voie. La noi nu este voie, pentru că, știți foarte bine, s-a prelungit cu 5 ani. Căturile de sturion nu se prinde, iar peștele, care e mai rar acum e crapul, somnul, înțelegeți, chiar și peștele asiatic.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Ce sunt pestii, care se întâlnesc în partea aceasta a Dunării?

Peștele, care se prinde cel mai mult acum e mreana. Mreana, plătica, foarte, foarte rar - chinez, din asta, peștele asiatic și în rest - e morunaș, sunt pești din astea. Fără caras, carasul a dispărut complet din Dunare.

De ce?

Carasul este o specie de apă din baltă. Și pentru faptul că Dunarea, inclusiv și bulgarii, dă la curent, și romani, și bulgari dau la curent, peștele, chiar dacă are icre, nu mai fecundează. Cred că înțelegeți destul de bine, nu-i nevoie să traducem. Se știe povestea.

Dacă v-am înțeles corect - spuneți că peștele dispăre, pentru că dispar bălțile?

Nu mai sunt bălți, pentru că în momentul, când se inundă, mai intră și în Dunare. Când veneau apele mari, mai intra și în Dunare. Acuma avem două baraje, mai este și ăla de la cehi, care, acum, apa asta, care vine, de acolo vine, apa care vine în zona noastră, vine de la croați, vine prin Ungaria, prin Austria. În rest, asta, care a venit acum, i-au dat drumul, pentru că a fost inundație în Cehoslovacia și i-a dat drumul la barajul ăla. Că pe Dunare sunt trei baraje. La noi în România două și în Cehoslovacia mai este unul. Iar nemții au făcut, poate că știe, poate că nu știe, au făcut un canal, care merge și dirijează apa pentru faptul că să nu mai fie inundatii și o dirijează în Marea Nordului. Și apa e dirijată, nu mai e ca înainte - inundă aici mai la vale, inundă balta, balta în momentul dat când începea să sece și dădea drumul la stavilari și popula cu...asta este, ce să facem.

Aici sunt bălți dispărute, însecate?

Da, păi aici n-am avut baltă? Am avut baltă de zeci de hectare. Nu mai e - agricultură. Ca și la bulgari. Da, agricultură. Bălți - mai puține. Dar în locuri inundabile, unde se va inunda, aici pe insulă, pe partea aia, nu mai este apă.

Le-au desecat?

Șigur că da. Le-au desecat, s-au făcut diguri, împrejurimile astea, care...asta este, ce să facem! Asta e evoluția societății și viața te duce - e nevoie de alte.

Când pescuesc pescarii, ziua, sau noaptea?

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Deci, ca să discutăm de noapte întâi: noi aici în România, mai la vale un pic, până la km 366 deci, de la vale și până la km 366 de la gura Borcei și mai la vale un pic, nu pescuim noaptea - este interzis prin lege. Dar, se pescuiește ilegal, fapt care ca și la noi acolo a fost un accident, în care s-au înecat doi pescari acum 4-3 zile. Din cauza asta, pentru că noaptea nu se vede. Aici în zona este voie, pentru că e alta configurație - ai loc unde să te duci, dar noaptea mai puțin ne ducem să pescuim, pentru că noaptea e făcută să dormi, nu e făcută să pescuești.

De ce depinde buna captură- de plasă, de barcă, sau de noroc?

Nu, norocul și-l face omul. Dacă nu ai plasa corespunzătoare și la peștele, care este pe anumite perioade ale anului, nu prinzi pește. Plasa este o sculă, care o adaptezi în funcție de apa. Acuma noi dăm cu plase, cu care în primăvară n-ai ce face, venim cu plase cu ochiul mai mic că avem nevoie de pește, dar nici pe ăla nu-l mai prinzi acum, că...asta este- ce să facem. Ați fost, ați văzut că colegul, care prinde pește are ochiul mai mic - de 40, dar noi în general, în primăvară venim cu ochiuri mari - de 60, 70, 80, 100, că avem nevoie - e și perioada peștelui, când, afară de prohibiție, că atunci as vrea sa-l prinzi, dar nu poți.

Ati prins pește din gaură în gheată?

La copcă? Când eram copil, mă duceam cu tata. La lacuri, la copcă. În Dunare- nu.

Unde?

În baltă, în bălți. În baltă - da. Mă duceam, făceam copcă, cum se zice aici, veneam și băgam setca pe sub gheață, avem o igliță, iglița era lungă de 6 metri și faceam copci, ne duceam a doua zi și o scoteam cu pește, ca mai era pește, dar acuma - de unde sa-l ei. Pe Dunăre - nu se poate, pentru că când îngheață se fac foarte...de fapt î-mi amintesc ca astea, bătrânii, după ce trecea zăporul, cum îi zicea la gheată, atunci prindea la pește, pentru că îl scotea de pe gropi, îl scotea de peste tot.

Cum se păstra peștele la vară în trecut?

Peștele...nu exista frigider, nu exista, înțelegeți, și peștele îl luam, și noi aveam fântăne, îl băgam la rece, iar restul îl sărăm, îl tăiam și îl sărăm. Îi dadeam cu sare, dar asta nu se întâmpla asta, pentru că viu îl valorificam. Îți dai seama, că erau destui...că era și eftin. Acuma e foarte scump. Peștele e scump acum. Și nu-l mai permite. Acuma, ca sa-l ei, sa-l cari, măcar să pui să poți să mănânci.

Cum sărbătoresc pescarii captura mare?

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

Cu rachia. Colega vine în barcă și zice: vreau rachia. Dar nu aici, la mal. Când ajungem acasă, îl portionăm, îl aranjăm și câte o rachie și...gata. Sau, un pic vîno.

Exista sărbătoare al pescarilor?

Nu. Pe vremuri - era, dar acum - nu. E ziua când se face ziua orasului Călăraș, atunci, ne ducem și noi, așezăm în parc, acolo, unde se face ziua, scule, fel de fel de scule, care le avem, ca să vin trecătorii și întrebă: Cu ce prindeți peștele - cu asta, cu asta...mai facem și câte o ciorbă de pește, mai facem și o țcălie, dacă știți ce este. Tot bulgarii au inventat-o. Deci, se taie niște bețe, se face foc, se pune ciunul la mijloc, și țcălia se frige în pământ, se frige un pește și la dogoarea aia de la flacăre, se face și se rumeneste așa cum este cafeaua cu lapte - așa.

Ce se mai pune la ciorba de pește în afără de peștele?

În afară de pește? Păi, ce să pui - ceapă, morcov, înțelegeți, și roșii. Roșii cât de multe. Și ceapa se pune întregă. Și borș, borș - dacă vrei să faci ca omul. Dacă nu, aici la bază se face cu oțet.

Mai faceți și alte bucate de pește?

Alta nu se face, decât țcălia și ciorba. Și, dacă vii de acasă cu niște mici, cu niște frigarui - e altceva, dar asta se face la baltă - ciorba de pește. Ciorba de pește cu apă de aici, cu apă din Dunăre. Da, da, e foarte gustoasă.

Ați văzut multe păsări pe aici, spuneți-ne despre păsări, despre pelicani, cormorani!

Da, de păsări - deci, pelicanii în general să știți că nu pleacă. Aici în zona asta, mai puțin, dar, dacă nu mergeți cu barca, pentru că, am înțeles că mâine mergeți la Ciocanești, pe partea cealaltă, dar de aici, unde este insula a danșilor, la 82, acolo, în capătul insulei, unde a fost, s-a mai format o insulă. Din cauza apelor scăzute s-a mai format insulă. Și acolo se găsește rața cu gâtul roșu, care este o specie foarte rară. Și în Deltă e foarte rară și fel de fel de găște. Găștele, care vin în perioada asta acum, care nu pleacă nici vara de acolo pentru că e o zonă, un habitat, care s-a format acolo. Nu le deranjează nimic - n-are animale de astea, care să le ...- lupi, vulpi, sau astea, nu le deranjează, nimic. Acolo este foarte... fel de fel de păsări, care sunt din astea, care sunt foarte, foarte rare. Acolo le găsiți. Iar de pelicani - găsiți acolo cât vreți. Inclusive pe la 90, acolo, cred că și acolo s-au format niște insule din astea și ei stă la pradă. Când vin cormoranii și ei încep să facă bătae. Ei, după cormorani stă și peștele vine

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Camera de Comerț și
Industria Bulgaro-Română

deasupra și atunci se hrănesc și ei. N-ați văzut o bătae de pelicani. În jur și pe aici a fost o bătae de cormorani și erau și de astea - dirighițe. Dirighițele sunt mai mici decât...e, na, î-mi aduc aminte și vă spun. Dar pelicanii- acolo stau. Când face bătae cormoranii. Pentru că aveți un pic mai sus, acolo la Aidemir, este o nindrand unde are o mică baltă acolo bulgarii și acolo cormoranii î-și fac de cap acolo în balta aia. Pentru că primesc bani de la UE și le-a lăsat în pace. Despre pescarie sunt foarte multe lucruri, care ...

Pentru dvs. ce înseamna sa fiți pescar? Ce vă dă Dunărea?

Deci, eu m-am născut în barcă. Și pentru mine apa înseamna totul. Eu vin de plăcere, nu faptul că...poate că o dată nu prind nimic, că asta este, dar vin, pentru că mă simt extraordinar. E sănătate curată. În momentul, în care aud păsărelele, care cântă în padure și alea... dacă am ajuns la vârsta asta, eu zic că nu mai am mult până la o suta, că zice, să ajungem - e viață curată.

Vă mulțumim foarte mult! Multă sănătate și să vă bucurați mulți ani la Dunăre!

Mulțumesc foarte mult! Și să știți că fără ei, fără bulgari, noi pe apă sa știți că nu prea... pentru că ne ajutăm extraordinar unul pe altul. Cel puțin în zona noastră. Mai sunt și recașetanți, și noi suntem, și ei, dar ne împăcăm- asa, câte puțin încolo, câte puțin încolo...suntem bine.

Mulțumesc mult!

Cu multă plăcere.

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

Numele editorului: Camera de Comerț și Industrie Bulgaro-Română
Adresa: Ruse, 12-14 Voivodova Str.
Telefon: +359 82 507606
E-mail: info@brcci.eu

Proiectul “MEMOFISH” este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în cadrul Programului Interreg V-A România-Bulgaria.
Valoarea proiectului (FEPDR): 423 921.71 euro

MEMOFISH Proiect, eMS ROBG-420

Data publicării: decembrie 2018
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene

www.interregrobg.eu

www.interregrobg.eu